

رهی معیری، خالق تصنیف‌های بی‌بدیل

محمدحسن بیوک معیری، متخلص به رهی، از غزل‌سرایان نامدار معاصر است که توانست با زبان عاطفی و احساسی و تصنیف‌های بی‌بدیلش شعردوستان بسیاری را به خود جلب کند و اینگونه در دنیای شعر و موسیقی مانا شود.

به گزارش سایت خبری پرسون، در میان شاعران معاصری که به شیوه کلاسیک طبع آزمایی کرده‌اند، رهی معیری جایگاه خاصی دارد، به ویژه در حوزه غزل که می‌توان گفت بیشتر موفقیت او بدان وابسته است و برآستی که در این شیوه بیش از همه مقلدان سعدی خود را به او نزدیک کرده است. در وصف غزل او بسیار سخن‌ها گفته‌اند. همچنین زبان ساده و خالی از تکلف وی از زمان حیاتش تاکنون دل مخاطبان بسیاری را ربوده است و موجب شده که آثار وی پیوسته به گونه‌های مختلف در شمارگان‌های نسبتاً بالا به چاپ برسد. چاپ‌های پی در پی سروده‌های رهی این موضوع را در ذهن مخاطبان متبادر می‌کند که او در شمار پرخواننده‌ترین شاعران معاصر بوده است. این ترانه‌سرا به دلیل سرودن شعرهایی ارزشمند از شهرت فراوانی در ترکیه، افغانستان و شوروی برخوردار شد و به دعوت آنان، به این کشورها سفر کرد و در انجمن‌های شعر و ادبیات آنان حضور یافت. وی پس از مدتی راهی ایتالیا و فرانسه شد و بعد از چندی به ایران بازگشت.

به مناسبت سالروز تولد رهی معیری و به منظور واکاوی و بررسی ابعاد مختلف سبک و ویژگی آثار رهی معیری با «حسین موحدینیا» استاد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه گفت‌وگو کرده است.

رویکرد گسترده مخاطبان به شعر رهی

موحدینیا، با توضیح اینکه مخاطبان بسیاری به اشعار رهی معیری اقبال نشان می‌دهند، گفت: رویکرد گسترده مخاطبان به شعر رهی بی‌تردید به عوامل مختلف و متفاوتی مربوط می‌شود که دستیابی و درک همه آنها تقریباً ناشدنی است. چون شعر شاخه‌ای از هنر است. محمدحسن معیری متخلص به رهی در دهم اردیبهشت ۱۳۸۸ در تهران و در خانواده‌ای از اهالی هنر چشم به جهان گشود. او از همان دوران کودکی به شعر، نقاشی و موسیقی علاقه مند بود و به سرودن شعر روی آورد. او ویژگی‌های اخلاقی برجسته‌ای داشت و برگزیدن تخلص شاعرانه رهی با پیشنهاد دوست صمیمی‌اش امیری فیروزگاهی بود. او بسیار با ادب و خوشرو بود و همتی متواضع و بلند داشت.

وی در ادامه با بیان اینکه در دنیای ادب فارسی ره‌ری در میان شاعران معاصر مخاطبان زیادی داشته است، توضیح داد: شعر رهی از جمله اشعاری است که ویژگی خاصی دارد که بخش قابل توجهی از آن را خوانندگان سرشناس و بزرگ فارسی‌خوانده‌اند و بدین ترتیب تعداد زیادی از مخاطبان رهی از طریق ترانه‌ها و تصنیف‌های او با وی آشنا شده‌اند و این هم یکی از امتیازهای خاص رهی به شمار می‌رود.

ساختار زبان و شیوه بیان رهی

این استاد زبان و ادبیات فارسی با بیان اینکه زبان شعر رهی بسیار ساده، زیبا است، گفت: سروده‌های او به ساخت و بافت کلام و نظم و نظام حاکم بر زبان او مربوط می‌شود. به تعبیر دیگری رهی با شگردهای گوناگونی موفق شده در زبان خود رستاخیز به پا کند. نخستین موضوع که با تأمل در سروده‌های رهی نظر خواننده را به خود جلب می‌کند دستورمندی و ساختار نثرگونه زبان اوست. در شعر او اغلب اجزای کلام از نظر دستوری سرجای خود نشسته‌اند و در ساختار جمله‌ها تقدیم و تاخیر زیادی روی نداده است و به اصطلاح اغلب جمله‌ها دستورمند هستند. این ویژگی در بسیاری از آثار سعدی به ویژه غزلیات او بسیار نمایان است. بیشتر غزل‌های معروف رهی که خوانندگان سرشناس پارسی زبان آنها را با آهنگ همراه کرده‌اند چنین ویژگی دارند.

استفاده سنجیده واژگان در زنجیره کلام

وی در ادامه بیان داشت: توانمندی رهی در گزینش واژه‌های سالم و پاکیزه از نظر فصاحت و شیوایی و احضار درست و به جای آنها بر روی زنجیره کلام است. رهی ضمن اینکه از ساده‌ترین و متداول‌ترین واژگان فارسی در سروده‌های خود بهره برده از کاربرد واژه‌های گوش‌خراش و کم‌کاربرد و ناآشنا پرهیز کرده است. رهی صفت‌های شاعرانه زیبایی را با توانمندی در زبان خود جای داده است. اگرچه بسیاری از این صفت‌ها را در آثار شعری دیگر نیز می‌توان دید. شیوه بکارگیری و جای نشاندن آنها از عواملی است که باعث شورانگیزی این صفات و تحرک در شعر رهی شده است.

رهی معیری شاعری اجتماعی

موحدینیا در ادامه با بیان اینکه رهی را به عنوان شاعری اجتماعی می‌شناسند، گفت: باید رهی را شاعر اجتماعی نامید. رهی معیری را می‌توان خوش ذوق‌ترین و پراوازه‌ترین ترانه‌سرای معاصر نامید. دقت در گزینش و ترکیب واژه را می‌توان مهم‌ترین ویژگی معیری در شعر دانست. او با انتخاب دقیق

واژگان متداول در شعرهایش علاوه بر بالا بردن سطح کیفی و ساختار ادبی، رسوخ عمیقی در ذهن و دل مخاطب دارد.

منبع: موج